

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Tatiany Biednikovej na neverejnom zasadnutí v Bratislave dňa 28. januára 2010 v trestnej veci obžalovaného **O. J. a spol. pre trestný čin krivého obvinenia spolupáchateľstvom** podľa § 9 ods. 2, § 174 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, vedenej na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3T 61/2008, o návrhu na odňatie a prikázanie veci rozhodol

t a k t o :

Trestná vec proti obžalovanému O. J. a spol., vedená na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3T 61/2008, **sa odníma** Okresnému súdu v Trenčíne a **prikazuje sa Okresnému súdu v Nitre.**

O d ô v o d n e n i e :

Na Okresný súd v Trenčíne bola dňa 3. júna 2008 podaná obžaloba na obvinených O. J. a J. S. pre trestný čin krivého obvinenia spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 174 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Trestná vec bola elektronickou podateľňou okresného súdu pridelená pod sp. zn. 3T 61/2008, na vybavenie JUDr. Eve Tóthovej. Samosudkyňa JUDr. Tóthová vydala dňa 28. mája 2009 vo veci Trestný rozkaz, proti ktorému obaja obvinení podali v zákonom stanovenej lehote odpor a samosudkyňa dňa 17. septembra 2009 určila vo veci termín hlavného pojednávania na 30. októbra 2009.

Dňa 5. októbra 2009 obžalovaný O. J. zaslal okresnému súdu návrh na odňatie veci z dôvodu zaujatosti Okresného súdu v Trenčíne ako aj Krajského súdu v Trenčíne a prikázanie veci do pôsobnosti iného kraja. Poukázal na to, že v spise chýbajú viaceré dôkazy, v čom vidí priamu súvislosť so sudcom JUDr. J.. Preto z dôvodu silnej

previazanosti, nátlaku a v záujme objektívnej spravodlivosti vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu v Trenčíne ako aj Krajského súdu v Trenčíne.

Zákonná sudkyňa JUDr. Eva Tóthová uznesením zo dňa 11. novembra 2009 rozhodla podľa § 32 ods. 3 Tr. por., že nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej trestnej veci. Sudcovia Okresného súdu v Trenčíne sa písomne vyjadrili v tom smere, že sa necítia zaujať, nakoľko nemajú žiadny vzťah k prejednáwanej veci a ani k procesným stranám.

Následne dňa 17. decembra 2009 zákonná sudkyňa predložila spisový materiál Krajskému súdu v Trenčíne s návrhom obžalovaného O. J. na odňatie a prikázanie veci.

Na Krajskom súde v Trenčíne vec bola pridelená do senátu 2 Nto, ktorého členom podľa rozvrhu práce je JUDr. Peter Tóth, manžel samosudkyne JUDr. Evy Tóthovej. Vzniesol preto námietku zaujatosti s tým, že by mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti. O tejto námietke rozhodol uznesením zo dňa 13. januára 2010 senát 23 Nto pod sp. zn. 23 Nto 11/2009, tak, že podľa § 31 ods. 1 Tr. por. vylúčil sudcu JUDr. Petra Tótha z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného O. J. a spol. vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 2Nto 15/2009.

Následne sa všetci sudcovia Krajského súdu v Trenčíne písomne vyjadrili, že sa cítia byť zaujatí, nakoľko poškodený JUDr. J. J. je ich kolegom na Krajskom súde v Trenčíne, v dôsledku čoho bola vec predložená Najvyššiemu súdu na rozhodnutie o návrhu na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe predloženého návrhu a po preskúmaní spisového materiálu zistil, že v prejednáwanej veci sú splnené zákonné podmienky na odňatie predmetnej veci Okresnému súdu v Trenčíne a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázané inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Platná právna úprava síce pojem „dôležité dôvody“ bližšie nedefinuje, je však nepochybné, že musí ísť o skutočnosti svojou povahou výnimočné, pretože inštitút odňatia a prikázania veci znamená prelomenie ústavnej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa ustálenej súdnej praxe dôležitými dôvodmi sú také, ktoré v konkrétnom prípade zabezpečia lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania a splnenie jeho účelu prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná, ale aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konanie je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomní a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Pomerom k prejednávanej veci v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. treba rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu trestného konania na skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Táto môže napr. spočívať v tom, že orgán trestného konania alebo jeho príbuzný, rodinný príslušník, osoba mu blízka a podobne, boli činom poškodení, eventuálne orgán trestného konania bo svedkom skutku, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie a pod. Na pomer k veci však nemožno usudzovať výhradne zo spôsobu, akým na to povolaný orgán činný v trestnom konaní v posudzovanej veci rozhodol.

Pomerom orgánu trestného konania k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por. sa rozumie vzťah toho orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti a nestrannosti. Takýto vzťah môže spočívať napr. v príbuzenskom pomere, v priateľstve alebo v nepriateľstve medzi úradnou osobou a niektorou z osôb uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. a podobne.

Účelom ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda aj sudcu, je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Preto je potrebné zabezpečiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca,

ktorý má k prejednávanej veci alebo k vyššie vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne.

Pre posúdenie veci z hľadísk uvedených v ustanovení § 31 ods. 1 Tr. por. nie je podstatné vyjadrenie úradnej osoby (napr. sudcu), že sa cíti alebo necíti byť vo veci zaujatá. Dôvodom pre pochybnosti o jej nestrannosti a nezaujatosti je totiž samotná existencia jej pomeru „k veci“ alebo „k osobám“, ktorých sa pkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi.

Ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, zákonná sudkyňa ani ostatní sudcovia sa vo veci necítia byť zaujatí s tým, že procesné strany nepoznajú a nemajú k veci žiadny vzťah. Sudcovia Krajského súdu v Trenčíne sa vyjadrili, že sa vo veci cítia zaujatí, nakoľko poškodený je ich kolegom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutočnosť, že poškodený JUDr. J. J. je sudcom Krajského súdu v Trenčíne, teda nadriadeného súdu Okresnému súdu v Trenčíne, pričom obžalovaní mali menovaného nepravdivo obviniť v súvislosti s výkonmi jeho právomoci sudcu Krajského súdu v Trenčíne, je tak závažná, že by mohla opodstatnene vzbudiť pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti sudcov oboch súdov pri vykonávaní úkonov trestného konania v posudzovanej veci.

Vychádzajúc z uvedeného sudcovia Okresného súdu v Trenčíne sú vylúčení z vykonania úkonov trestného konania v posudzovanej trestnej veci obžalovaného O. J. a spol., a preto postupom podľa § 23 ods. 1 Tr. por. odňal najvyšší súd túto trestnú vec vedenú na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 3T 61/2008, a prikázal ju Okresnému súdu v Nitre. V prípade podania riadnych opravných prostriedkov proti rozhodnutiu v predmetnej veci príslušným súdom na rozhodnutie o nich je Krajský súd v Nitre.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 28. januára 2010

JUDr. Juraj K l i m e n t , . v r .
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Tatiana Biedniková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová

